

Roques Blanques acull el primer apiari didàctic en un cementiri, una iniciativa pionera que fomenta la protecció de les abelles

Ubicat al Parc Natural de la Serra de Collserola, el cementiri ha posat en marxa un projecte pedagògic únic al país per conscienciar sobre el paper clau d'aquests insectes en l'ecosistema i sobre la biodiversitat.

Les abelles són espècies pol·linitzadores molt importants per als ecosistemes, que en entorns urbans es troben fortament amenaçades per l'acció humana i la contaminació atmosfèrica.

El Papiol (Barcelona), XX de novembre de 2020.- Sensibilitzat amb l'entorn i proactiu en la millora de la gestió ambiental des que va obrir portes ara fa més de 35 anys, el Cementiri Comarcal Roques Blanques ha fet un pas més per la sostenibilitat amb la posada en marxa d'un projecte de protecció de les abelles que fomenta la pol·linització a través de la col·locació i gestió d'un **apiari didàctic**. El cementiri, de titularitat pública i gestionat per Àltima, és el primer de l'Estat que du a terme una iniciativa d'aquestes característiques amb l'objectiu de **promoure la protecció d'aquests insectes**, la població mundial dels quals s'ha reduït a la meitat a molts punts del planeta, i **conscienciar sobre la importància de la seva gran tasca pol·linitzadora**, a favor de la biodiversitat.

Des de l'apiari de Roques Blanques, que inclou **un abellar per a l'observació i cura d'aquests insectes al costat d'un jardí amb diverses plantes mel·líferes autòctones de Collserola** –espígol, romaní, farigola, sàlvia-, el cementiri no només contribuirà a la protecció d'aquests pol·linitzadors, sinó que també **aproparà les abelles a grans i petits a través de plafons informatius i visites guiades a l'espai**. Tal i com explica Joan Ventura, director general de Cementiris d'Àltima, *“Roques Blanques és un nou concepte de cementiri, molt diferent als que estem acostumats a veure. Des que es va posar en marxa, l'any 1984, sempre hem tingut molt present que ens trobem en un entorn natural privilegiat, que cal preservar i promoure. En aquest sentit, amb aquest projecte apícola, no només ajudem a la supervivència de les abelles, sinó que a la vegada reforçem la nostra aposta per un cementiri sostenible i ple de vida”*. Des d'aquest nou apiari, Roques Blanques fomentarà una apicultura responsable i respectuosa, seguint un model de producció sostenible que prioritza el benestar de les abelles i la seva funció restauradora de l'ecosistema de la serra.

La implicació plena amb l'entorn on s'ubica fa que Roques Blanques col·labori estretament amb el Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola, donant suport a diversos projectes per a la promoció de la flora i la fauna autòctones de la zona. En relació al nou apiari didàctic posat en marxa, Joan Vilamú, cap del servei de Medi Natural i Territori del Consorci, posa de relleu la gran importància d'aquests insectes per mantenir els ecosistemes mediterranis, com és el cas de Collserola. *“Arran de la proximitat a grans nuclis urbans i industrials, Collserola és un parc molt amenaçat per l'acció de l'home, la contaminació o el canvi climàtic, entre altres factors. Les conseqüències d'això perjudiquen directament diverses espècies vegetals i animals, com ara les abelles, la població de les quals ha davallat considerablement en els darrers anys”*. Per a Vilamú, *“la funció pol·linitzadora d'aquests himenòpters és fonamental per garantir la preservació i supervivència de l'ecosistema del parc. A Collserola, s'està promovent l'apicultura ecològica però sense descuidar les*

altres espècies d'entomofauna pol·linitzadora, especialment pol·linitzadors de mida més gran com *Bombus terrestris* i altres". Més enllà del nostre entorn més directe, el paper de les abelles és vital per assegurar la nostra supervivència: segons dades de l'Organització de les Nacions Unides per a l'Alimentació i l'Agricultura (FAO), més del 75 % dels cultius alimentaris mundials depenen de la pol·linització.

Apicultura sostenible i solidària

La gestió del nou apiari de Roques Blanques es fa sota els criteris d'una **apicultura artesanal, sostenible i ecològica**, basada en el respecte per les abelles i el seu ritme biològic, sense objectius productius ni estrès. *"Fomentem una apicultura curosa i sensible, respectant en tot moment la fauna i flora autòctones, apropant a la societat el màgic i meravellós món de les abelles. Creiem que l'educació és l'eina principal per fer créixer la consciència social, promovent l'estima per la millora i recuperació dels entorns naturals"*, explica Eric Barbero, apicultor del Parc i fundador de Melvida, encarregada de la supervisió de l'apiari didàctic de Roques Blanques amb l'assessorament de l'equip de tècnics, biòlegs i guardes forestals del Parc Natural de la Serra de Collserola. Melvida disposa de diversos apiaris en indrets estratègics del Parc per dur a terme la vital funció d'aquests himenòpters.

Alineada amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), la iniciativa de Roques Blanques forma part també del projecte Aristeu, que fomenta el retorn de la pol·linització orgànica a la naturalesa a través de la protecció de les abelles i altres insectes. A més de l'eix de la sostenibilitat, el projecte compta amb un **vessant solidari**, que contempla la **col·laboració amb entitats socials** a través de la donació de mel o el foment de l'ocupació de **col·lectius vulnerables** mitjançant l'elaboració artesanal de productes a partir de la cera, com ara espelmes. En aquesta línia, el cementiri treballa amb Esclatec, un centre especial de treball referent en la inserció laboral de persones amb discapacitat.

Uns insectes sorprenents

Les abelles no només resulten uns éssers fascinants pels nombrosos beneficis que reporten a l'ecosistema.

Sabíeu que...

- ❖ ... existeixen fa més de **cent milions d'anys** i van coexistir amb els **dinosaures**?
- ❖ ... s'han trobat **atuell de l'Antic Egipte** encara plens de mel en bones condicions després de més de **4.000 anys**?
- ❖ ... per elaborar **un quilo de mel**, les abelles visiten **milions de flors** i recorren els quilòmetres equivalents a **quatre voltes del món**?
- ❖ ... la **temperatura** dins el rusc és constant durant tot l'any?
- ❖ ... l'**apitoxina** és com s'anomena el verí de l'abella i és emprada en la indústria farmacèutica?

Sobre Roques Blanques

El Cementiri Comarcal Parc de Roques Blanques és un recinte de 50 hectàrees situat al Parc Natural de la Serra de Collserola, al terme municipal del Papiol (Barcelona). De titularitat pública (Consell Comarcal del Baix Llobregat) i gestionat per Àltima, s'ha caracteritzat des dels orígens, fa més de 35 anys, pel seu plantejament de cementiri

plenament integrat en l'entorn natural i per l'aposta per sepultures innovadores i respectuoses amb el medi ambient, concebudes com a elements integrats plenament en la natura, moltes de les quals són ecològiques i fomenten l'ús d'urnes i fèretres biodegradables. Aquest és el cas de les opcions per inhumar cendres de forma totalment sostenible, com el *Camí del Bosc*, el *Bosc de la Calma* o els *Arbres Familiars*, així com de les innovadores alternatives verdes d'inhumació, com els *Panteons del Bosc* –completament recoberts de vegetació- o els *Ninxols Verds* –inspirats en els jardins verticals-, entre altres.

A més del projecte de l'apiari que s'acaba de posar en marxa, el recinte impulsa també des de fa anys diverses iniciatives per a l'estudi i la conservació de l'entorn natural, a través de la col·laboració amb equips d'experts del Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola o del Museu de Ciències Naturals de Granollers. A més, va ser el primer cementiri d'Espanya i el tercer d'Europa a comptar amb la certificació europea EMAS, un dels segells de reconeixement ambiental més rigorosos. El recinte compta també amb la ISO 14001 de gestió ambiental i la ISO 9001 de gestió de qualitat.

Sobre Àltima

Àltima és el grup català líder en la gestió de serveis funeraris, tanatoris, crematoris i cementiris de la província de Barcelona. Amb més de 300 anys d'experiència al sector funerari i un equip humà de 400 professionals, Àltima dona cobertura actualment a 190 poblacions de Catalunya a través de 33 tanatoris, onze complexos crematoris i 20 cementiris. Entre els principals centres destaquen el Tanatori Ronda de Dalt, a Barcelona; els tanatoris L'Hospitalet Ronda i L'Hospitalet Gran Via, tots dos a l'Hospitalet de Llobregat; el Tanatori de Sant Boi; el Tanatori de Terrassa, i diversos centres a les comarques del Baix Llobregat, Garraf, Vallès, Penedès, Bages, Ripollès i Alt Empordà. Així mateix, Àltima fa la gestió directa del cementiri de Roques Blanques.

Sobre el Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola

El Parc Natural de Collserola agrupa més de 8.000 ha de territori protegit situat al cor de l'Àrea Metropolitana de Barcelona. El Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola és l'entitat encarregada de la seva gestió i conservació. La dinamització de l'activitat agropecuària, inclosa l'apicultura, i el seguiment de les espècies pol·linitzadores presents a Collserola són dues línies de gestió que actualment es realitzen al Parc per tal de mantenir i potenciar la biodiversitat d'aquest espai natural, que és una peça clau per a la qualitat de vida i salut dels habitants de l'AMB.